

Critical Infrastructures: The Nervous System of every Welfare State

G. Stergiopoulos, D. Gritzalis

Αλληλεξαρτήσεις Κρίσιμων Υποδομών: Το Νευρικό Σύστημα κάθε Τεχνολογικά Προηγμένης Χώρας

Αθήνα, Φεβρουάριος 2017

ΟΠΑ
ΑΥΕΒ

Δρ. Γιώργος Στεργιόπουλος
Καθηγητής Δημήτρης Γκριτζαλης

Εργαστήριο Ασφάλειας Πληροφοριών & Προστασίας Υποδομών
Τμήμα Πληροφορικής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εισαγωγή

Κρίσιμες Υποδομές

- **Κρίσιμη Υποδομή:** “Το σύνολο των αγαθών, συστημάτων και δικτύων, είτε φυσικών είτε εικονικών, τα οποία είναι απαραίτητα για μια χώρα».
- Ραχοκοκαλιά της **οικονομίας**, της **ασφάλειας** και του **βιοτικού επιπέδου** ενός έθνους παρέχοντας νερό και ρεύμα στα σπίτια και υποστηρίζοντας τα συστήματα μεταφοράς και επικοινωνίας όπου στηρίζεται η Κοινωνία¹.
- **Μη-διαθεσιμότητα ή καταστροφή** έχει πολλαπλές **επιπτώσεις** στην εθνική ασφάλεια, οικονομία, δημόσια υγεία ή σε συνδυασμό τους¹.

¹ Department of Homeland Security (DHS), What Is Critical Infrastructure?. Retrieved January 15, 2017 from: <http://www.dhs.gov/what-critical-infrastructure>.

Εισαγωγή - Κρίσιμες Υποδομές

Synopsis of NISAC Modeling Capabilities (<http://www.sandia.gov/nisac/capabilities/>)

Αντιμετώπιση Απειλών Κρίσιμων Υποδομών

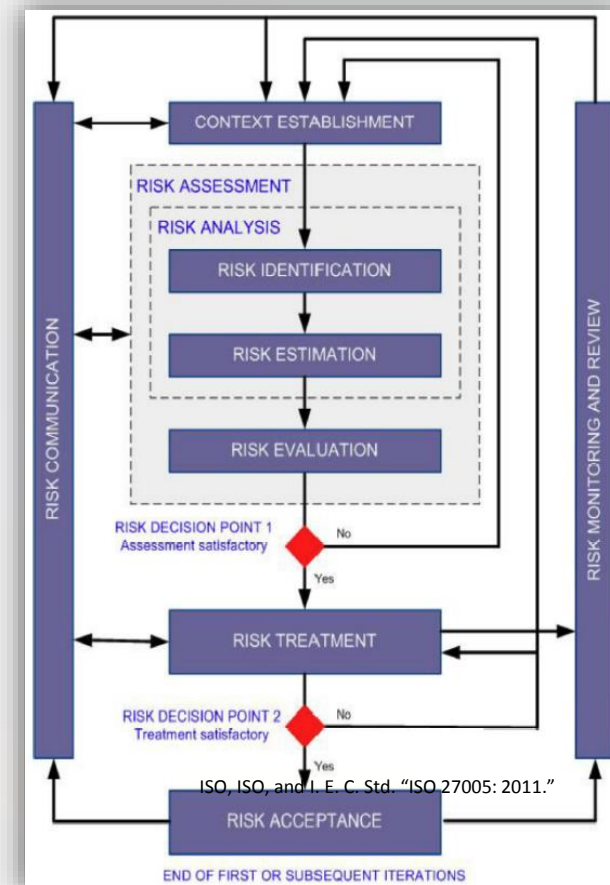
- Πολυπλοκότητα και ποικιλομορφία κινδύνων και απειλών που αντιμετωπίζουν οι Κρίσιμες Υποδομές (ΚΥ)
  - Απαιτείται συστηματική και ολοκληρωμένη προσέγγιση στους στόχους ασφάλειας.
- Μέχρι στιγμής, η έρευνα έχει επικεντρωθεί στην διασφάλιση των Κρίσιμων Υποδομών και των επιχειρήσεων μέσω διαδικασιών αξιολόγησης της επικινδυνότητας και των απειλών βασισμένες σε:
  - Διεθνή πρότυπα ISO (π.χ. ISO 27001)
  - Ελέγχους ασφάλειας
  - Δοκιμές διείσδυσης στα πληροφοριακά συστήματα Κρίσιμων Υποδομών

Μεθοδολογίες Διαχείρισης Επικινδυνότητας

✓ Μεθοδολογίες διαχείρισης της επικινδυνότητας: Αναγνώριση, ανάλυση, αποτίμηση και διαχείριση του επιπέδου επικινδυνότητας πληροφοριακών συστημάτων

- Context Establishment: **Αναγνώριση** και ορισμός των **κριτηρίων** για την διαχείριση της επικινδυνότητας, ορισμός του **σκοπού** και των **ορίων** της μελέτης, κ.λπ.
- Risk Identification: Προσδιορισμός του **τι θα μπορούσε να προκαλέσει μια πιθανή απώλεια**, και να αποκτηθεί μια εικόνα για το πώς, πού και γιατί η απώλεια μπορεί να συμβεί.
- Risk Estimation: Υπολογισμός της **πιθανότητας εμφάνισης μιας απειλής**, της **επίπτωσης** και άλλων παραμέτρων που σχετίζονται με τους προσδιορισμένους κινδύνους.
- Risk Evaluation: **Κίνδυνοι κατατάσσονται κατά προτεραιότητα**, παρέχοντας βάση για επιλογή κατάλληλων **αντιμέτρων**.

Μεθοδολογίες Αποτίμησης Επικινδυνότητας (1/2)

- Έχουν αναπτυχθεί πολλές μεθοδολογίες αποτίμησης επικινδυνότητας, με διαφορετική προσέγγιση, δίνοντας έμφαση σε:
  - Αγαθά, πχ. MAGERIT, OCTAVE, CRAMM
  - Επιχειρησιακές διαδικασίες, πχ. COBIT 5
  - Επικινδυνότητα που προέρχεται από αλληλο-εξαρτήσεις μεταξύ ΚΥ και τις πιθανές επιπτώσεις τους²
- Είναι προσανατολισμένες στην παροχή μελετών αξιολόγησης και περιγραφής αντιμέτρων σε συγκεκριμένα μέρη ενός πληροφοριακού συστήματος (πχ. αγαθών, επιχειρησιακών διαδικασιών).

² P. Kotzanikolaou, M. Theoharidou and D. Gritzalis, Interdependencies between critical infrastructures: Analyzing the risk of cascading effects, in Critical Information Infrastructure Security, S. Bologna, B. Hammerli, D. Gritzalis and S. Wolthusen (Eds.), Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg, Germany, pp. 104–115, 2013.ermany, pp. 171–182, 2013.

Μεθοδολογίες Αποτίμησης Επικινδυνότητας (2/2)

- Χρήσιμες για στοχευμένες αναλύσεις σεναρίων.
- Ωστόσο, υπολείπονται όταν απαιτούνται υψηλού επιπέδου αναλύσεις προκειμένου να:
  - αναλυθούν **σενάρια εξαρτήσεων** μεταξύ **αγαθών** ή και **ολόκληρων υποδομών** από τις επιχειρησιακές διαδικασίες στις οποίες εμπλέκονται.
  - παρασχεθεί μια πιο **ολοκληρωμένη** και **λεπτομερής** εκτίμηση της επικινδυνότητας απειλών και περιστατικών ασφάλειας στην μοντελοποίηση επιχειρησιακών διαδικασιών.

Μεθοδολογία ανάλυσης πολλαπλών αλληλεξαρτήσεων

Αλληλεξάρτηση υποδομής: “Μονόδρομη εξάρτηση ενός περιουσιακού στοιχείου, συστήματος, δικτύου ή συλλογή αυτών - εντός ενός ή πολλαπλών τομέων – από την είσοδο δεδομένων, πληροφοριών, υπηρεσιών και γενικά την αλληλεπίδραση ή άλλη απαίτηση από υπηρεσίες άλλης υποδομής ή στοιχείου αυτής, προκειμένου να λειτουργήσει σωστά”

Μοντελοποίηση σαν γράφοι:

- Κόμβοι απεικονίζουν υποδομές ή συστατικά αυτών
- Ακμές απεικονίζουν εξαρτήσεις των υποδομών

Εκτιμήσεις ποσοτικοποιούν τις Επιπτώσεις και την Πιθανότητα εμφάνισης αστοχιών

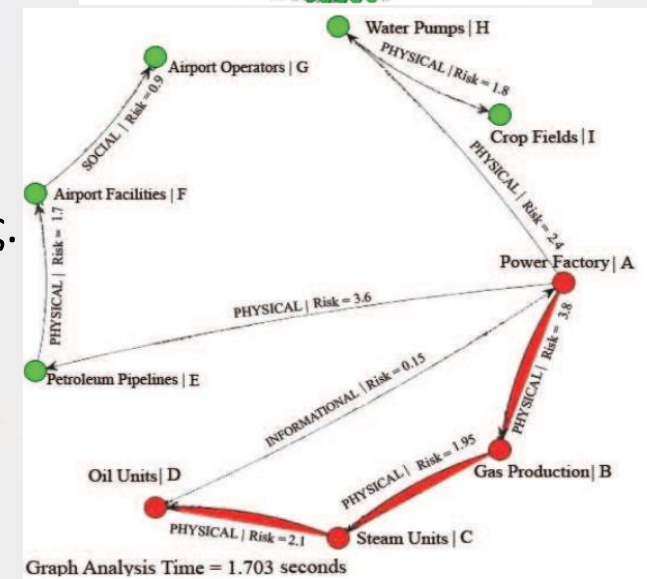
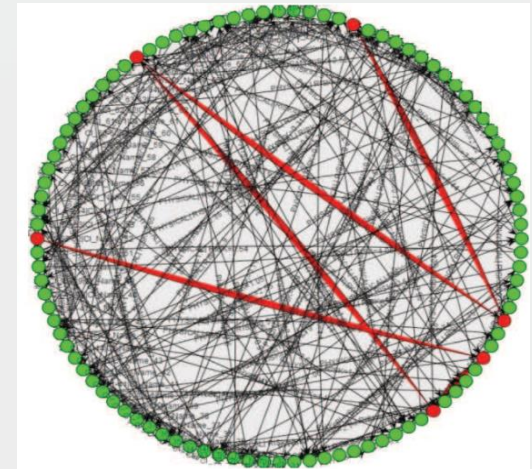
- Μετρικές Επιπτώσεων και Πιθανοτήτων εμφάνισης Απειλών περιγράφουν τις ακμές που συνδέουν Κρίσιμες Υποδομές

Μεθοδολογία ανάλυσης πολλαπλών αλληλεξαρτήσεων

Ανάπτυξη εργαλείων υπολογισμού Επικινδυνότητας Αλληλεξαρτήσεων (CIDA & SMEDA)

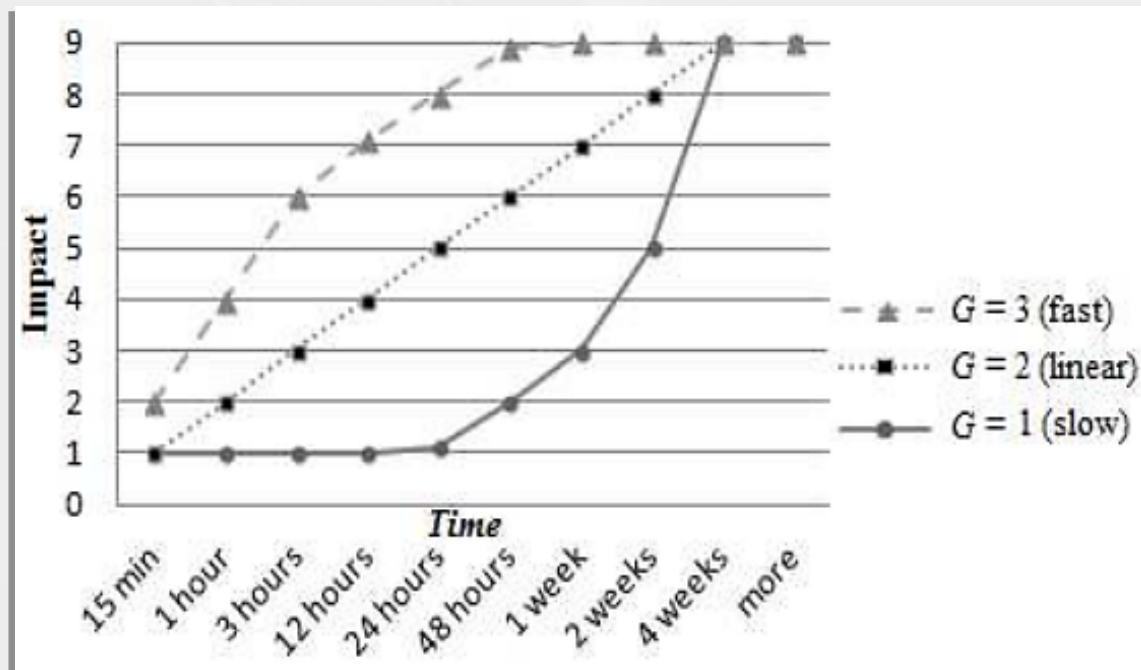
- Neo4J technology
- Java
- Δέχεται ως είσοδο αποτελέσματα Ανάλυσης Επικινδυνότητας
- Υποστηρίζει 17 τομείς Κρίσιμων Υποδομών μεταξύ των οποίων και την Ενέργεια, Μεταφορές και Τηλεπικοινωνίες.
- Υπολογίζει την Επικινδυνότητα μονοπατιών από αλληλεξαρτώμενες ΚΥ ή/και τομείς αυτών.

Ενεργή έρευνα: Χρονική ανάλυση της Επικινδυνότητας αλληλεξαρτήσεων μεταξύ υποδομών και τομέων

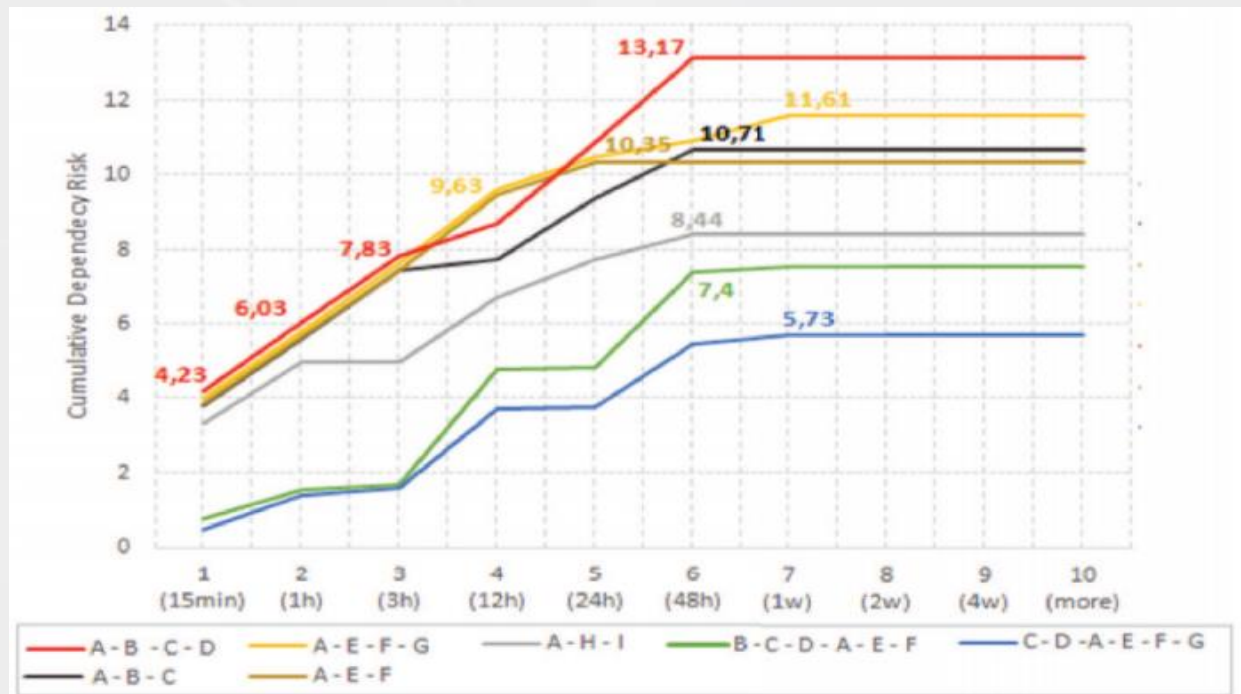
- Δίνει εκτίμηση της **εξέλιξης των επιπτώσεων** από τις αποτυχίες
  - Επιπτώσεις χειρότερου σεναρίου και ρυθμό ανάπτυξης αυτών από την αξιολόγηση των κινδύνων

Υποστηρίζει αργή, γραμμική ή ταχεία εξέλιξη των επιπτώσεων μετά την υλοποίηση μιας απειλής

Ενεργή έρευνα: Χρονική ανάλυση της Επικινδυνότητας αλληλεξαρτήσεων μεταξύ υποδομών και τομέων

- **Ανιχνεύει** επικίνδυνα μονοπάτια αλληλεξαρτήσεων για κάθε χρονική στιγμή:
- Βοηθά ελέγχους ασφαλείας - Πού να επικεντρωθεί κάθε ενέργεια:
  - Πχ. 48 ώρες μετά την αρχική αστοχία πρέπει να προσπαθήσουμε να επαναφέρουμε τα components στις Κρίσιμες Υποδομές A-B-Γ
  - Πχ. 12 ώρες μετά την αρχική αστοχία πρέπει να προσπαθήσουμε τα components Κρίσιμες Υποδομές A-E-P-G

Ενεργή έρευνα: Θεωρία γράφων για ανάλυση αλληλεξαρτήσεων μεταξύ υποδομών και τομέων

Χρήση **Θεωρίας γράφων** για εντοπισμό και περιγραφή των κρίσιμων κόμβων.

- Εντοπίζει συσχετίσεις μεταξύ μετρικών με υψηλές τιμές και αντίστοιχων κόμβων

Διεξήγαμε tests σε 32,950 μοντέλα για εντοπισμό κατάλληλων μετρικών γράφων:

- 700 γράφοι με 774,015,270 μονοπάτια αλληλεξαρτήσεων

INFORMATION GAIN	Inbound Test	Outbound Test
Betweenness	0.259	0.277
Eccentricity	0.238	0.285
Closeness	0.387	0.345
Eigenvector	0.151	0.260
Intersection of all Centralities	0.176	0.248
Inbound degree (sinkholes)	-	0.302
Outbound degree	0.281	-

Table 1: Weka's output ranking using the Information Gain algorithm

GAIN RATIO	Inbound Test	Outbound Test
Betweenness	0.08	0.101
Eccentricity	0.08	0.101
Closeness	0.14	0.120
Eigenvector	0.06	0.09
Intersection of all Centralities	0.458	0.550
Inbound degree (sinkholes)	-	0.103
Outbound degree	0.101	-

Table 2: Weka's output ranking using the Gain Ratio algorithm

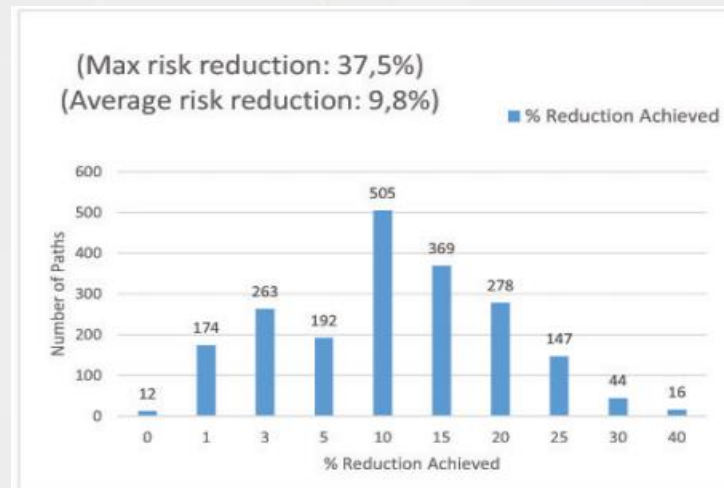
Ενεργή έρευνα: Θεωρία γράφων για ανάλυση αλληλεξαρτήσεων μεταξύ υποδομών και τομέων

Προτεινόμενος αλγόριθμος ως μια στρατηγική περιορισμού του κινδύνου που επιλέγει τους πιο επικίνδυνους κόμβους (ΚΥ) για την άμβλυνση του κινδύνου

- **Αξιολογήθηκε σε** σε 2000 ειδικά μοντέλα/πειράματα

<i>Risk Metrics</i>	<i>Strategies</i>	Information Gain	Top Initiators	Top Sinkholes
Most critical path		43.7% (max)	38.4% (max)	34.5% (max)
		12.1% (avg)	11.8% (avg)	10.3% (avg)
Top 20 critical paths		37.5% (max)	28.7% (max)	29.8% (max)
		9.8% (avg)	10.0% (avg)	7.3% (avg)
Entire graph		12.2% (max)	10.1% (max)	10.8% (max)
		7.5% (avg)	5.3% (avg)	6.7% (avg)

Table 3: Comparison of results from all mitigation strategies

Επόμενα βήματα

- Τα εθνικά δίκτυα υποδομών μπορούν να μελετηθούν με εργαλεία όπως το CIDA και το SMEDA και τους μηχανισμούς περιορισμού της Επικινδυνότητας που παρουσιάστηκαν.
- Αναγκαία η συνεισφορά από Αναλυτές Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων για την αξιολόγηση των κινδύνων.
  - Οι μεθοδολογίες που παρουσιάστηκαν θα μπορούσαν να διευκολύνουν την περαιτέρω ανάλυση των κρίσιμων εξαρτήσεων των εθνικών υποδομών και όχι μόνο.
- Ευκαιρίες για πρακτική ανάλυση αποτελεσμάτων και ευρημάτων (**το Internet of Things (IoT) είναι εδώ...**)
- Οι κυβερνήσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη μαζική, αυτοματοποιημένη ανάλυση εξάρτησης που προσφέρεται από τα εργαλεία για πρόβλεψη εθνικής εμβέλειας καταστροφών.

Τι είναι αυτό το ...«Πράγμα»;

Information Technology

- PCs
- Servers
- Virtualization
- Routers
- Switches

Personal Technology

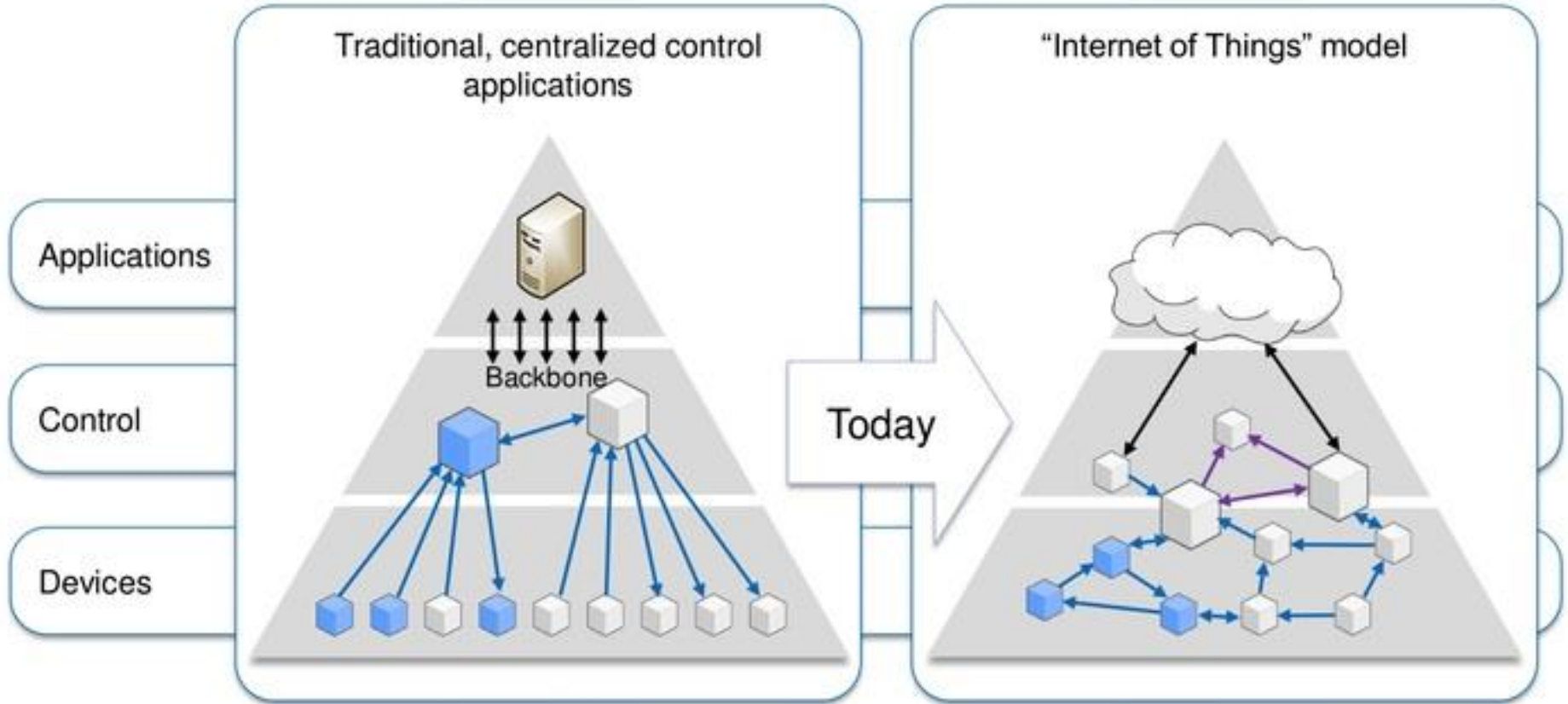
- Tablets
- Smart phones
- Smart watches
- Home energy
- Home entertainment
- Home control
- Medical implants
- Medical wearables

Operational Technology

- Industrial Control Systems(ICS)
- Supervisory control and data acquisition
- Medical machines
- Kiosks
- Manufacturing
- Cloud service infrastructure
- Environmental Monitoring

Internet of Things (IoT)

Συμπεράσματα

- ✓ Σημαντικές ερευνητικές ευκαιρίες έρευνας υπάρχουν στον τομέα των κρίσιμων υποδομών και στις αλληλεξαρτήσεις αυτών, τόσο για την εκτίμηση του κινδύνου όσο και της ανίχνευσης βλάβης.
- ✓ Οι πρωτοβουλίες του Εργαστηρίου INFOSEC του ΟΠΑ αλληλοσυμπληρώνονται.
- ✓ Κάθε ερευνητικό project στοχεύει στην επίλυση διαφορετικών (αλλά συμπληρωματικών) προβλημάτων:
  - ✓ Ανάγκη για **χρονική ανάλυση** των επιπτώσεων κάθε αστοχίας
  - ✓ Ανάγκη για εντοπισμό των επικίνδυνων ΚΥ **που επηρεάζουν έντονα** άλλες ΚΥ ή συνδυασμό αυτών.
- ✓ Η κατάσταση περιπλέκεται όσο αναπτύσσονται οι τεχνολογίες των ΚΥ παρά βελτιώνεται (αλληλεξαρτήσεις, SCADA+IP, IoT κλπ.)

References

1. Kotzanikolaou P., Theoharidou M., Gritzalis D., "Interdependencies between Critical Infrastructures: Analyzing the risk of cascading effects", in *Proc. of the 6th International Workshop on Critical Infrastructure Security*, pp. 107-118, Springer (LNCS 6983), Switzerland, 2011.
2. Kotzanikolaou P., Theoharidou M., Gritzalis D., "Risk assessment of multi-order interdependencies between critical information and communication infrastructures", *Critical Information Infrastructure Protection and Resilience in the ICT Sector*, pp. 151-170, IGI Global, 2013.
3. Kotzanikolaou P., Theoharidou M., Gritzalis D., "Accessing n-order dependencies between critical infrastructures", *International Journal of Critical Infrastructure Protection*, Vol. 9, Nos. 1-2, pp. 93-110, 2013.
4. Kotzanikolaou P., Theoharidou M., Gritzalis D., "Cascading effects of common-cause failures on Critical Infrastructures, in *Proc. of the 7th IFIP International Conference on Critical Infrastructure Protection*, pp. 171-182, Springer (AICT 417), USA, March 2013.
5. Stergiopoulos G., Kotzanikolaou P., Theoharidou M., Gritzalis D., *CIDA: Critical Infrastructure Dependency Analysis Tool*, <https://github.com/geostergiop/CIDA>, September 2014.
6. Stergiopoulos G., Theoharidou M., Kotzanikolaou P., Gritzalis D., "Using centrality measures in dependency risk graphs for efficient risk mitigation", in *Critical Infrastructure Protection IX*, pp. 25-40, Springer, 2015.
7. Stergiopoulos G., Kotzanikolaou P., Theoharidou M., Gritzalis D., "Risk mitigation strategies for Critical Infrastructures based on graph centrality analysis", *International Journal of Critical Infrastructure Protection*, September 2015.
8. Stergiopoulos G., Theoharidou M., Gritzalis D., "Using logical error detection in remote-terminal units to predict initiating events of Critical Infrastructures failures", in *Proc. of the 3rd International Conference on Human Aspects of Information Security, Privacy and Trust*, Springer (LNCS 9190), USA, August 2015.
9. Theoharidou M., Kandias M., Gritzalis D., "Securing Transportation-Critical Infrastructures: Trends and Perspectives", in *Proc. of the 7th IEEE International Conference in Global Security, Safety and Sustainability*, pp. 171-178, Springer (LNICST 99), Greece, 2012.
10. Theoharidou M., Kotzanikolaou P., Gritzalis D., "Risk-based Criticality Analysis", in *Proc. of the 3rd IFIP International Conference on Critical Infrastructure Protection*, Springer, USA, March 2009.
11. Theoharidou M., Kotzanikolaou P., Gritzalis D., "A multi-layer criticality assessment methodology based on interdependencies", *Computers & Security*, Vol. 29, No. 6, pp. 643-658, 2010.
12. Theoharidou M., Kotzanikolaou P., Gritzalis D., "Risk assessment methodology for interdependent Critical Infrastructures", *International Journal of Risk Assessment and Management*, Vol. 15, Nos. 2/3, pp. 128-148, 2011.